

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/26/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200561
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012200561.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa: H. A., bytom K. zastúpený JUDr. Petrom Harakálom, advokátom so sídlom Kováčska č. 28, Košice, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. decembra 2012, č. k. 6Sd/36/2012- 27, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 13. decembra 2012, č. k. 6Sd/36/2012- 27, p o t v r d z u j e .
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX zo 17. apríla 2012 (ďalej len „rozhodnutie odporkyne“) a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím odporkyne bol navrhovateľovi podľa § 70 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) od 28. septembra 2011 priznaný invalidný dôchodok v sume 177,10 € mesačne. Navrhovateľ bol uznaný invalidným vzhľadom na 65 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľ nesúhlasil s uznanou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Krajský súd mal z posudkov posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne za preukázané, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je u navrhovateľa kvadruparéza, ktorej zodpovedá 60 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a táto miera bola zvýšená o 5% na celkových 65 % po zohľadnení ostatných ochorení navrhovateľa. Súčasne mal za preukázané, že navrhovateľ bol dôchodkovo poistený len od 01.03.2011 do 31.03.2011, teda 31 dní a preto splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods.2 zákona, nie podľa § 70 ods.1 zákona. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, lebo v konaní nebol úspešný.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal, že rozhodujúce zdravotné postihnutie (kvadruparéza, t.j. čiastočné ochrnutie všetkých štyroch končatín) je zaradené v

kapitole VI, odd. B, pol. 8 prílohy č.4 zákona s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti od 60 do 90%. Rozhodnutie odporkyne v tejto časti je nepreskúmateľné, lebo odporkyňa sa obmedzila iba na túto skupinu zdravotného postihnutia a vôbec nezohľadnila rozsah a následky aj iných poškodení s možnosťou priznať 10 % zvýšenie podľa § 71 ods.8 zákona z dôvodu iných zdravotných ťažkostí. Priznanie iba 60 % poklesu s 5 % navýšením nemôže zodpovedať rozsahu a následkom poškodenia jeho zdravia a z toho dôvodu určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti bolo nesprávne. Okrem subjektívnych ťažkostí, ktoré popísal posudkový lekár, navrhovateľ mal v minulosti pre komplikáciu zápalom pľúc vykonanú aj tracheostómiu a doteraz u neho pretrváva zlé dýchanie a s tým spojená vysoká miera unaviteľnosti. Podľa názoru navrhovateľa odporkyňa sa nemala obmedziť pri skúmaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti iba na kapitolu VI, ale mala brať do úvahy celú šírku jeho zdravotného postihnutia (prevažujúce komplikácie a sprievodné javy) aj v kontexte ostatných kapitol prílohy č. 4 zákona a mala vychádzať aj z kap. III. Tejto prílohy a zohľadniť únavový syndróm. Navrhovateľ je (slabý, nevládze stáť, má nestabilnú chôdzu, pri ktorej ho berie do strán, zakopáva špičkou, má poškodenú ruku, úbytok svalov, skrátenie šľachy, zlé dýchanie a pocit dusenia, psychosomatické ťažkosti, rýchly nástup únavy, zle rozpráva. Tento zdravotný stav výrazne a právne významne ovplyvňuje navrhovateľa v celkovom zachovanom pracovnom potenciály, ktorý je vo vzťahu k ukončenému vzdelaniu (SOU drevárske) veľmi nízky. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na nové konanie. Zároveň požiadal o priznanie náhrady trov konania, a to prvostupňového vo výške 157,17€ ako aj trov odvolacieho konania vo výške 81,46 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu v medziach odvolania bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa vyhovieť nemožno.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 70 ods.2 zákona fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Navrhovateľovi bol invalidný dôchodok priznaný podľa § 70 ods.2 zákona, keďže sa invalidným stal v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom

Podľa § 71 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.).

V zmysle § 71 ods. 6, 7 a 8 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúseností a schopnosti rekvalifikácie.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu sa posudkoví lekári vyjadrili ku všetkým zdravotným ťažkostiam navrhovateľa a jeho zdravotný stav ako aj jeho vplyv na schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vyhodnotili v súlade so zákonnými kritériami. Nebolo sporné, že navrhovateľ po vážnom úraze (zrazení automobilom dňa 12.11.2010), utrpel vážne poškodenie zdravia. Posudkoví lekári v posudkoch vychádzali z odborných lekárskeho nálezov, ktoré preukazujú postupné zlepšenie zdravotného stavu a

možnosť chôdze s plným zaťažením, pri pretrvávajúcej ataktickej kvadruparézou ľahkého stupňa. Po zhodnotení odborných nálezov a zohľadnení veku a vzdelania navrhovateľa s možnosťou jeho rekvalifikácie dospeli k záveru o 60% miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie, teda na dolnej hranici percentuálneho rozpätia od 60 % do 90 %; vzhľadom na psychické zmeny, t.j. s ohľadom na iné zdravotné postihnutie, ktoré závažne ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, zvýšili túto mieru podľa § 71 ods.8 zákona o 5 %. Z posudkov vyplýva, že navrhovateľ je schopný vykonávať prácu bez dlhodobej chôdze, státia a dvíhania bremien, a je schopný pokračovať v štúdiu na vysokej škole v zvolenom odbore.

Hodnotenie zdravotného stavu posudkovými lekármi nie je v rozpore s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení, ktoré navrhovateľ predložil krajskému súdu. V odvolacom konaní navrhovateľ nepredložil žiadne lekárske nálezy, ktoré by preukazovali iný, zhoršený zdravotný stav oproti stavu, ktorý vyhodnotili posudkoví lekári. Aj odvolací súd preto dospel k záveru, že mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 65 % (60+5) posudkoví lekári určili v súlade so zákonom.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v tomto konaní nebol úspešný odporkyni náhrada takých trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok